COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 23.5.2022
COM(2022) 625 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă al Suediei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Suediei pentru 2022

{SWD(2022) 625 final} - {SWD(2022) 640 final}

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă al Suediei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Suediei pentru 2022

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice[1], în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice[2], în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

(1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului[3], care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Mecanismul contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență [a fost] actualizată la [XX] iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.

---

1 JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

2 JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

3 Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

(2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de angajamentul comun reafirmat în cadrul Summitului social de la Porto din mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. Totodată, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Suedia printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat[4]. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, Propunerea de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale, care a fost adoptată de Consiliu la 14 martie 2022.

(3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, în urma pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, de exemplu, prin creșterea prețurilor la energie și alimente, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică. De asemenea, UE se confruntă cu un aflux fără precedent de persoane care fug din Ucraina. În acest context, la 4 martie 2022 a fost activată pentru prima dată Directiva privind protecția temporară[5], acordându-se persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în UE, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.

(4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 activitatea de coordonare generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se eventualelor recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii planului modificat.

(5) Clauza derogatorie generală este activă din martie 2020[6]. În comunicarea sa din 3 martie 2021[7], Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind

---

4 Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice, JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

5 Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflux masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare, JO L 71, 4.3.2022, p. 1.

6 Comunicarea Comisiei către Consiliu privind activarea clauzei derogatorii generale din cadrul Pactului de stabilitate și de creștere, Bruxelles, 20.3.2020, COM(2020) 123 final.

dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din UE sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile semnificative de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale a Pactului de stabilitate și de creștere.

(6) Urmând abordarea din avizul Consiliului din 18 iunie 2021 privind Programul de convergență pentru 2021, în momentul de față orientarea bugetară se măsoară cel mai bine ca variație a cheltuielilor primare (fără a lua în considerare măsurile discreționare privind veniturile) în raport cu creșterea potențială pe termen mediu, excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19, dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și al altor fonduri ale UE,[8]. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național[9] (fără a lua în considerare măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

(7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023, cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor[10]. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră ar părea adecvată în 2023, Comisia rămânând în același timp pregătită să reacționeze la evoluțiile situației economice. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să țină seama de orientări atunci când își elaborează programele de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.

(8) În ceea ce privește orientările bugetare furnizate la 2 martie 2022, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe,

---

7 Comunicarea Comisiei către Consiliu, „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Bruxelles, 3.3.2021, COM(2021) 105 final.

8 Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei care au la bază ipotezele subiacente previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor din cadrul planului de redresare și reziliență care pot stimula creșterea potențială.

9 Nefinanțate prin granturi din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale UE.

10 Comunicarea Comisiei către Consiliu, „Orientări de politică bugetară pentru 2023”, Bruxelles, 2.3.2022, COM(2022) 85 final.

incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile de iarnă. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare; politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, și trebuie să fie distinctă de la o țară la alta, în funcție de situația fiscală și economică a fiecărei țări, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și la afluxul de persoane strămutate din Ucraina.

(9) La 28 mai 2021, Suedia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 4 mai, Consiliul a adoptat decizia sa de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Suediei[11]. Eliberarea tranșelor este condiționată de o decizie a Comisiei, adoptată în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, conform căreia Suedia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țintelor anterioare.

(10) Suedia și-a prezentat la 29 aprilie 2022 Programul național de reformă pentru 2022 și Programul de convergență pentru 2022, în termenul stabilit la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Suedia cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.

(11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Suedia[12] la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele pe care Suedia le-a realizat în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către Suedia a planului de redresare și reziliență, pe baza tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Suedia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale UE în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU.

---

11 Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 4 mai 2022 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Suediei (ST 7772/2022; ST 7772/2022 ADD 1).

12 SWD(2022) 625 final.

(12) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Suedia și a publicat rezultatele acestuia la 23 mai 2022[13]. Comisia a concluzionat că Suedia se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. Vulnerabilitățile sunt legate de prețurile ridicate și în creștere ale locuințelor și de gradul ridicat de îndatorare a gospodăriilor. Datoria privată a crescut la 216 % din PIB în 2020, aspect preocupant din cauza ponderii mari a datoriei utilizate pentru achiziționarea de bunuri imobile. Instituțiile financiare sunt expuse la piața imobiliară prin împrumuturi ipotecare și credite pentru firmele imobiliare comerciale și firmele de construcții. Ca o consecință a deficitului de locuințe, a unei piețe suprareglementate a locuințelor de închiriat, a stimulentelor fiscale pentru a contracta credite ipotecare și a ratelor dobânzii în scădere, gospodăriile au contractat tot mai frecvent datorii pentru a finanța achizițiile de locuințe. Acest lucru le face vulnerabile la eventualele variații ale ratei dobânzii. Datoriile gospodăriilor reprezentau 188 % din venitul disponibil și 95 % din PIB la sfârșitul anului 2020. O corecție ar putea avea un impact negativ asupra economiei și sectorului bancar. Aceasta ar putea avea un efect de domino asupra țărilor care au legături economice și financiare cu economia și sectorul bancar suedez. În ultimii ani s-au luat unele măsuri de corectare a acestor dezechilibre, însă efectul acestora a fost limitat. Există în continuare lacune importante în materie de politici, mai ales în ceea ce privește stimulentele fiscale pentru finanțarea prin îndatorare pentru achiziționarea unei locuințe, oferta de locuințe și piața locuințelor de închiriat.

(13) La 20 iulie 2020, Consiliul a recomandat Suediei să ia toate măsurile necesare în 2020 și 2021, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficace pandemiei, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Suediei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, politici bugetare prin care se urmărește să se ajungă la poziții bugetare prudente pe termen mediu și să se asigure sustenabilitatea datoriei, consolidând în același timp investițiile. Conform datelor validate de Eurostat, deficitul public al Suediei a scăzut de la 2,7 % din PIB în 2020 la 0,2 % în 2021. Răspunsul Suediei în materie de politică bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, în timp ce măsurile temporare de sprijin de urgență au scăzut de la 3,3 % din PIB în 2020 la 2,2 % în 2021. Măsurile luate de Suedia în 2021 au fost în concordanță cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare. În același timp, unele dintre măsurile discreționare adoptate în perioada 2020-2021 nu au fost temporare sau nu au fost corelate cu măsuri compensatorii, fiind vorba în principal de mai multe măsuri privind cheltuielile, precum și de reduceri ale impozitului pe venit. Pe baza datelor validate de Eurostat, datoria publică era de 36,7 % din PIB în 2021.

(14) Scenariul macroeconomic pe care se întemeiază previziunile bugetare din Programul de convergență pentru 2022 este realist. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 3,1 % în 2022 și cu 1,6 % în 2023. Comparativ cu proiecțiile guvernului, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o creștere mai redusă a PIB-ului real, respectiv de 2,3 % în 2022 și de 1,4 % în 2023. Guvernul preconizează că deficitul global va crește la 0,5 % din PIB în 2022 și că în 2023 se va înregistra un excedent de 0,5 %. Deficitul mai mare din 2022 reflectă în principal o creștere economică mai slabă și priorități suplimentare în materie de cheltuieli, care, luate împreună, au un efect mai mare decât eliminarea măsurilor de urgență. În conformitate

[13] SWD(2022) 639 final.

cu programul, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 33,5 % în 2022 și va continua să scadă până la 30,7 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică care au fost anunțate până la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează pentru 2022 un deficit public de 0,5 % din PIB și pentru 2023 un excedent de 0,5 %. Aceste estimări sunt în concordanță cu deficitul preconizat în Programul de convergență pentru 2022. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, se estimează o pondere similară a datoriei publice în PIB, de 33,8 % în 2022 și de 30,5 % în 2023.

Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 1,9 %. Cu toate acestea, în estimare nu s-a inclus impactul reformelor care fac parte din Planul de redresare și reziliență, care pot stimula creșterea potențială a Suediei.

(15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de sprijin de urgență vor scădea de la 2,2 % din PIB în 2021 la 1,2 % în 2022. Soldul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,4 % din PIB în 2022 și la 0,0 % din PIB în 2023[14]. În comparație cu media UE, Suedia are o intensitate energetică mai scăzută a economiei și o pondere mai mică a cheltuielilor cu energia ale gospodăriilor[15]. Aceste măsuri de contracarare constau în transferuri sociale către gospodării pentru a compensa creșterea prețurilor la energie electrică și reducerea taxelor pe combustibili în agricultură, silvicultură și pescuit. Aceste măsuri au fost anunțate ca având un caracter temporar. Cu toate acestea, în cazul în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat și în 2023, unele dintre aceste măsuri ar putea fi păstrate. Unele dintre aceste măsuri nu sunt specifice, în principal transferurile către gospodării în scopul acoperirii prețurilor mai ridicate ale energiei electrice. Costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina sunt estimate în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la 0,1 % din PIB în 2022 și 2023[16], în timp ce costul mai mare al cheltuielilor de apărare se ridică la puțin sub 0,1 % din PIB doar în 2022.

(16) La 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat[17] ca, în 2022, Suedia să mențină o orientare bugetară expansionistă, inclusiv din impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, a recomandat Suediei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară care vizează obținerea unor poziții bugetare prudente pe

14 Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

15 Ponderea cheltuielilor cu energia ale gospodăriilor este măsurată prin ponderea componentei energie în coșul IAPC.

16 Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în UE va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga UE începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările au la bază modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, ținându-se seama atât de transferurile de numerar, cât și de prestațiile în natură, ca de exemplu educația și asistența medicală, de care pot beneficia aceste persoane.

17 Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind programul de convergență al Suediei pentru 2021, JO C 304, 29.7.2021, p. 131.

termen mediu și, în același timp, să consolideze investițiile pentru a stimula potențialul de creștere.

(17) În 2022, pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și ținând seama de informațiile din Programul de convergență al Suediei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi expansionistă, la -0,6 % din PIB, conform recomandării Consiliului[18]. Suedia intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța un impuls suplimentar, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și prin alte fonduri ale UE va crește cu 0,1 puncte procentuale din PIB comparativ cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție neutră la orientarea bugetară în 2022[19]. Prin urmare, Suedia intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2022 va avea o contribuție expansionistă de 0,4 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Sunt incluse impactul suplimentar al măsurilor menționate anterior care vizează abordarea efectelor economice și sociale ale creșterii prețurilor la energie (0,4 % din PIB), precum și costurile aferente protecției temporare oferite persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB).

(18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la +1,3 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale[20]. Se preconizează că Suedia va continua să utilizeze granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța sprijinul suplimentar în vederea redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și prin alte fonduri ale UE va crește cu 0,1 puncte procentuale din PIB comparativ cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție ușor restrictivă la orientarea bugetară de 0,1 puncte procentuale în 2023[21]. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție restrictivă de 1,1 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Este inclus impactul eliminării treptate a măsurilor care abordează creșterea prețurilor la energie (0,4 % din PIB).

(19) În Programul de convergență pentru 2022, se preconizează că excedentul public va crește treptat la 0,8 % din PIB în 2024 și la 1,4 % până în 2025. Prin urmare, se preconizează că deficitul public va rămâne sub nivelul de 3 % din PIB pe durata programului. În conformitate cu programul, se estimează că ponderea datoriei publice

---

18 Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

19 Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

20 Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

21 Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

în PIB va continua să scadă, mai precis la 28,9 % în 2024 și apoi la 26,4 % în 2025. Pe baza analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi reduse pe termen mediu.

(20) Combinate cu datoria gospodăriilor, prețurile ridicate ale locuințelor prezintă riscul unei corecții dezordonate. Suedia a pus în aplicare în ultimii ani mai multe măsuri macroprudențiale pentru a reduce datoriile gospodăriilor în raport cu veniturile și cu valoarea bunurilor imobile ipotecate. Cu toate acestea, există în continuare stimulente pentru a împrumuta și a contracta datorii. Drept urmare, măsurile de politică luate până în prezent par să fi avut un impact limitat asupra creșterii creditelor ipotecare. Prețurile locuințelor au crescut de la jumătatea anilor '90, depășind ritmul de creștere al veniturilor gospodăriilor. Această tendință s-a intensificat în cursul anului 2021, prețurile nominale ale locuințelor crescând cu 11,3 % în al treilea trimestru în comparație cu aceeași perioadă a anului precedent. Printre principalele motive ale acestei evoluții se numără stimulentele fiscale care favorizează achiziționarea unei locuințe și contractarea de credite ipotecare, condițiile de creditare avantajoase și ratele relativ scăzute ale creditelor ipotecare. Sarcina fiscală globală asupra bunurilor imobile este relativ scăzută în Suedia, din cauza deducerilor fiscale generoase ale dobânzilor plătite pentru creditele ipotecare și a impozitelor recurente scăzute pe bunuri imobile. În 2020 și 2021 s-au redus impozitele pe câștigurile de capital cu scopul de a reduce costul pe care proprietarii de locuințe existenți îl suportă atunci când schimbă locuința și cumpără o altă locuință, dar este posibil ca această modificare să fi ridicat ușor bariera la intrare pentru cumpărătorii care achiziționează prima locuință, prin creșterea prețurilor locuințelor. În pofida unei creșteri semnificative a locuințelor nou-construite în ultimii ani și a unei creșteri a numărului de autorizații de construcție acordate, se preconizează că în următorii ani va continua să existe un deficit de locuințe. De asemenea, fondul locativ existent nu este utilizat în mod eficient. Corelate, aceste elemente îngreunează schimbarea locului de muncă și pot contribui la inegalitate între generații. Pe piața locuințelor de închiriat, chiriile reglementate la un nivel inferior celui al pieței aduc beneficii unui grup limitat de gospodării. Nu există nicio legătură între chirie, pe de o parte, și nevoile și veniturile gospodăriei, pe de altă parte. S-ar putea obține un câștig de eficiență dacă chiriile ar urma mai îndeaproape prețul pieței și dacă sprijinul pentru chirii ar avea la bază veniturile și averea netă.

(21) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) și cu criteriul 2.2 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Suediei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, precum și în orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan. În special, planul introduce reforme și investiții care să sprijine tranziția verde și tranziția digitală, să sporească reziliența sistemului de sănătate, să reducă riscul de spălare a banilor și să crească nivelul de educație și de competențe.

(22) Se preconizează că punerea în aplicare a planului de redresare și reziliență al Suediei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Suedia reprezintă 44 % din alocarea totală a planului, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 21 % din alocarea totală a planului. Implementarea

integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Suedia să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-și în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul respectiv, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.

(23) Suedia a prezentat documentele de programare ale politicii de coeziune în perioada noiembrie 2021-februarie 2022[22]. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021, Suedia trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările de țară relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre aceste fonduri și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.

(24) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență, Suedia se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de (i) prețurile supraevaluate ale locuințelor, alături de o creștere continuă a datoriei gospodăriilor, (ii) inegalitatea de șanse în educație pentru elevii care provin din medii defavorizate și din familii de migranți și necesitatea unei mai bune integrări a grupurilor dezavantajate pe piața forței de muncă și (iii) necesitatea de a reduce și mai mult dependența de combustibilii fosili, inclusiv de Rusia.

(25) În pofida rezultatelor bune în ansamblu, inegalitățile din sistemul de învățământ suedez au un impact asupra nivelului competențelor de bază ale elevilor care provin din medii socioeconomice defavorizate și din familii de migranți. Diferența dintre rezultatele obținute de elevii născuți în Suedia și elevii născuți în străinătate a crescut semnificativ, în contextul dublării numărului de elevi proveniți din familii de migranți în perioada 2009-2018. Chiar dacă rezultatele testelor internaționale arată că, în general, competențele de bază s-au îmbunătățit, diferența în ceea ce privește competențele de citire între elevii care provin din familii de migranți și cei care nu provin din familii de migranți este printre cea mai ridicată din UE. De asemenea, rata de părăsire timpurie a școlii este mult mai mare în rândul elevilor născuți în străinătate. Inegalitățile în ceea ce privește educația sunt în creștere și sunt adesea corelate cu posibilitățile limitate de alegere a școlii pentru elevii care provin din familii de migranți. Diferența în rezultatele în materie de educație are un impact important asupra șanselor elevilor din medii defavorizate de a-și dezvolta competențele relevante în vederea găsirii unui loc de muncă. Este loc de îmbunătățire a cadrului și guvernanței sistemului de învățământ, inclusiv a procesului de înscriere, precum și de abordare a

[22] Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, JO L 231, 30.6.2021, p. 159.

penuriei durabile de cadre didactice calificate pentru a promova calitatea și echitatea sistemului de învățământ. Suedia se confruntă, de asemenea, cu provocări în ceea ce privește integrarea pe piața forței de muncă a persoanelor slab calificate cu vârste superioare celei la care încetează perioada de școlarizare obligatorie și a persoanelor născute în străinătate. În general, acest lucru contribuie la menținerea unor decalaje în materie de participare pe piața muncii și competențe pentru un număr important de lucrători.

(26) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din UE prevăzut în Declarația de la Versailles, planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii Europene de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop au fost identificate, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul UE. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a renunța la importurile de combustibili fosili din Rusia.

(27) Este esențială intensificarea eforturilor în vederea atingerii obiectivelor în materie de energie din surse regenerabile stabilite în planul național privind energia și clima. Deși Suedia are cea mai mare pondere a energiei din surse regenerabile în consumul de energie din UE (51,1 % în 2020), Suedia se numără printre statele membre cu cel mai mare consum de energie pe cap de locuitor. De asemenea, o mare parte din emisiile de gaze cu efect de seră ale Suediei provine din sectorul transporturilor, în special al transportului rutier. Acest sector se bazează în continuare în mare măsură pe petrol, care, în ansamblu, reprezintă 17,7 % din mixul energetic total. Totodată, constrângerile în materie de putere și capacitate a rețelelor, în special în sudul Suediei, au continuat să crească în 2021, limitând extinderea și localizarea activităților comerciale în sud. Acest aspect este agravat și mai mult de lipsa capacității de transport între nord și sud. Sunt necesare investiții suplimentare în energia din surse regenerabile, în capacitatea rețelei, precum și în interconectivitatea dintre regiunile țării, pentru a se atinge obiectivul național de 100 % de energie electrică produsă din surse regenerabile până în 2040 și pentru a se atinge neutralitatea emisiilor de dioxid de carbon până în 2045. Simplificarea ulterioară a procedurilor de autorizare ar reduce sarcina în ceea ce privește introducerea de capacități de producție a energiei din surse regenerabile, în special a energiei eoliene. În plus, este esențial să se reducă consumul de energie prin creșterea eficienței energetice, pentru a se reduce emisiile de dioxid de carbon și cheltuielile cu energia pentru consumatori și întreprinderi. Creșterea investițiilor în surse regenerabile de energie și în electrificare, eliminarea blocajelor din infrastructură, stimularea eficienței energetice și reducerea consumului de combustibili fosili în transporturi vor contribui la reducerea dependenței globale de combustibilii fosili, inclusiv proveniți din Rusia. Ponderea combustibililor fosili (2,6 % gaz, 3,2 % cărbune și 17,7 % petrol în 2020) în mixul energetic suedez este mult mai mică decât media UE (24,4 % gaz, 10,8 % cărbune și 32,7 % petrol în 2020). Cu toate acestea, se poate reduce și mai mult dependența Suediei de combustibilii fosili din Rusia. Acest lucru este valabil mai ales în cazul petrolului (în 2020, 20 % din importurile de petrol rafinat și 8 % din totalul importurilor de țiței au provenit din Rusia) și al gazelor naturale (13 % din totalul importurilor de gaze din 2020 au provenit din Rusia). Dependența de importurile de gaze naturale și petrol din Rusia, deși semnificativă, se situează sub media dependenței UE de importurile din Rusia, respectiv 44 % pentru importurile de gaze, 23 % pentru importurile de țiței și 35 %

pentru importurile de petrol rafinat[23]. De asemenea, prin înregistrarea de progrese în ceea ce privește proiectele de interconectare cu țările învecinate s-ar putea spori securitatea aprovizionării cu energie a Suediei și adaptabilitatea la variațiile regionale, date fiind recentele evenimente geopolitice. Ar trebui remarcat faptul că, pentru ca Suedia să fie în conformitate cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”, vor fi necesare obiective mai ambițioase în materie de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și de creștere a energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice.

(28) Deși în mai multe sectoare accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va crea costuri de restructurare semnificative, Suedia poate utiliza Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. În plus, Suedia poate recurge la Fondul social european Plus pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.

(29) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2022 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său[24] se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos.

(30) Prin prisma bilanțului aprofundat realizat de Comisie și a acestei evaluări, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2022 și Programul de convergență pentru 2022. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1 și 2 de mai jos. Politicile menționate în recomandările 1 și 2 contribuie, printre altele, la remedierea dezechilibrelor legate de funcționarea suboptimă a pieței locuințelor și de prețurile supraevaluate ale locuințelor, alături de creșterea continuă a datoriilor gospodăriilor,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Suedia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să se asigure că creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național este în concordanță cu o orientare politică globală neutră, ținând seama de continuarea sprijinului temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor cele mai vulnerabile ca reacție la creșterile prețurilor la energie și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente în funcție de evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și digitală și pentru securitatea energetică, inclusiv prin utilizarea MRR, a RePowerEU și a altor fonduri ale UE. Pentru perioada de după 2023, să urmărească o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu. Să reducă riscurile legate de gradul ridicat de îndatorare a gospodăriilor și de dezechilibrele de pe piața locuințelor prin reducerea deductibilității fiscale aplicate dobânzilor aferente împrumuturilor ipotecare sau prin creșterea impozitelor recurente pe bunurile imobile. Să stimuleze investițiile în construcția de locuințe pentru a atenua deficitele care necesită o rezolvare imediată, în special prin eliminarea obstacolelor structurale din calea construcțiilor și prin asigurarea furnizării de terenuri construibile. Să îmbunătățească eficiența pieței locuințelor, inclusiv prin introducerea de reforme pe piața chiriilor.

---

[23] Eurostat (2020), ponderea importurilor din Rusia în totalul importurilor de gaze naturale, țiței și cărbune superior. Pentru media UE-27, importurile totale se referă la importurile din afara UE-27. În cazul Suediei, totalul importurilor include tranzacțiile intra-UE. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate.

[24] Emis în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului.

2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele care au fost incluse în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 4 mai 2022. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, în vederea începerii punerii lor în aplicare.

3. Să reducă impactul pe care mediul socioeconomic al elevilor și faptul de a proveni din familii de migranți o au asupra rezultatelor în materie de educație ale elevilor, prin oferirea de oportunități egale de acces la școli și prin abordarea deficitului de cadre didactice calificate. Să dezvolte competențele grupurilor defavorizate, inclusiv ale persoanelor care provin din familii de migranți, prin adaptarea resurselor și a metodelor la nevoile lor pentru a-i ajuta să se integreze pe piața forței de muncă.

4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili prin accelerarea utilizării energiei din surse regenerabile și prin stimularea investițiilor complementare în infrastructura de rețea, prin consolidarea rețelelor interne din interiorul țării pentru a asigura o capacitate suficientă a rețelei, prin îmbunătățirea eficienței energetice și prin simplificarea în continuare a procedurilor de autorizare în ceea ce privește proiectele care vizează energia din surse regenerabile.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele